

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003730

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-09-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чжу Фендайцзяо ...

2. Fengdaijiao Zhu

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9136-3573

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії за спеціальністю 025 - Музичне мистецтво

Дата захисту: 14-10-2025

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10855

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Ладотональна система в камерно-вокальній музиці китайських композиторів ХХ століття у її зв'язках з виконавством
2. The Modal-Tonal System in Chinese Composers' Chamber-Vocal Music of the 20th Century in Its Connection with Performance

Реферат:

1. Дисертацію присвячено процесу становлення китайської національної ладо-гармонічної системи ХХ століття у сфері камерно-вокальної музики у її зв'язках між композиторською творчістю та виконавством. На основі вивчення камерно-вокальних творів композиторів Чжу Цзяньера, Дін Шаньде, Тан Сяоліня, Ло Чжунчжуна і Сан Тонга у часових межах 1940-х – 1980-х років розглядається лінія еволюції їх ладотонального мислення, яка сформувала нову систему сучасних композиторських засобів, що змінили та ускладнили вокальні виконавські прийоми, значною мірою розширився круг всіх музичних мовних засобів виразності, збагатилися технічні та художні можливі голосу, а також значно підвищилися вимоги до виконавця сучасних камерновокальних творів. Осягнення новітніх технік та їх синтез з пентатонним ладом надає китайським

композиторам нових творчих можливостей, в тому числі, й у жанрі камерно-вокальної музики, яка в своїй основі ґрунтується європейських принципах співу бельканто у супроводі фортепіано, що має рівнотемперований стрій. Тому «адаптація» можливостей пентатоніки та всього комплексу засобів, що визначає національну своєрідність, у новій для нього реальності розкриває додаткові художні можливості пентатоніки. Даний процес стрімко відбувався у камерно-вокальних творах китайських композиторів ХХ століття, які демонструють різні підходи до втілення національного через сучасне, наближаючи, з одного боку вокальне виконання до автентичної акустики, з іншого, – експериментуючи з новітніми техніками письма і роблячи музичну мову своїх творів зрозумілою світу. Таким чином, еволюція ладотонального мислення китайських композиторів ХХ століття вимагає ретельного вивчення в аспекті виконавських прийомів зазначених творів, оскільки до них ще не склалася усталена виконавська традиція. З іншого боку, багато виконавців уникають наявності в своєму репертуарі подібних творів саме через відсутність їх розуміння. Отже, актуальність теми дослідження зумовлена: – невідповідним рівнем розробки проблем ладової організації китайської камерно-вокальних творів китайських композиторів у зв'язках з їх виконавською реалізацією; – наявністю «точок перетину» у камерно-вокальній творчості китайських композиторів двох інтонаційних систем – рівномірно темперованого строю (12-ТЕТ), домінуючого в західній академічній музиці, та акустичної системи 12-люй (ппп), що складає основу ладових структур традиційної музики Китаю; – обґрунтуванням шляхів адаптації та «вживання» пентатонного ладу та всього комплексу національної музичної мови в тональну та атональну звуковисотну системи ладотонального мислення провідних китайських композиторів ХХ століття; – затребуваністю розробки виконавських підходів до розуміння ладотонального мислення композиторів у камерно-вокальних творах ХХ століття та адекватного втілення їх художнього задуму та національної специфіки. Мета дослідження – обґрунтувати взаємозв'язок еволюції ладотонального мислення китайських композиторів ХХ століття та виконавського втілення національних традицій співаками-інтерпретаторами у камерно-вокальній музиці. Наукова новизна отриманих результатів. У дослідженні вперше: – обґрунтовано вплив еволюції ладо-тонального мислення композиторів на виконавське втілення у камерно-вокальних творах Чжу Цзяньєра, Дін Шаньде, Тан Сяоліня, Ло Чжунчжуна, Сан Тонга; – у науковий обіг уведено переклади оригінальних вчень про гармонію китайських теоретиків Чжу Цзяньєра, Сан Тонга, Дін Шаньде, а також твори, в яких втілено специфіку ладової системи китайської вокальної музики; – простежено розвиток ладо-тонального мислення китайських композиторів в аспекті реалізації національних традицій співаками-інтерпретаторами у камерно-вокальній музиці ХХ століття через сучасні принципи звуковисотної організації; – узагальнено шляхи адаптації національної ладової системи до традиційних та сучасних західноєвропейських композиторських технік у процесі становлення і розвитку китайської камерно-вокальної музики ХХ століття; – визначено особливості втілення національних виконавських традицій у камерно-вокальній музиці провідних китайських композиторів ХХ століття через різні принципи звуковисотної організації; – проаналізовано питання взаємодії мелодії та поетичного тексту, прийомів співу, дихання, характеристики образного змісту пісень, ансамблевої взаємодії між солістом і супроводом тощо. Набули подальшого розвитку: – вивчення загальної картини принципів звуковисотної організації, що склалися на сьогодні в музичному мистецтві; – розкриття художнього потенціалу китайської ладової системи в камерно-вокальній музиці ХХ століття.

2. The dissertation is devoted to the process of formation of the 20th-century Chinese national tonal-harmonic system in the realm of art song and its connections between compositional creativity and performance. Based on the study of art songs by composers Zhu Jian'er, Ding Shande, Tan Xiaolin, Luo Zhongzhong, and Sang Tong within the timeframe of the 1940s to 1980s, the line of evolution in their tonalmodal thinking is examined. This evolution formed a new system of modern compositional means that altered and complicated vocal performance techniques, significantly expanded the range of all musical and linguistic means of expression, enriched the technical and artistic possibilities of the voice, and substantially raised the demands on performers of modern art songs. Mastering new techniques and their synthesis with the pentatonic scale provides Chinese composers with new creative possibilities, including in the genre of art song, which is fundamentally based on European principles of bel canto singing accompanied by the piano with its equaltempered tuning. Therefore, the “adaptation” of the

possibilities of pentatonicism and the entire complex of means defining national identity within this new reality reveals additional artistic potential of pentatonicism. This process occurred rapidly in the art songs of 20th-century Chinese composers, which demonstrate various approaches to embodying the national through the modern, bringing vocal performance closer to authentic acoustics on one hand, and experimenting with new writing techniques while making the musical language of their works understandable to the world on the other. Thus, the evolution of modal-tonal thinking among 20th-century Chinese composers requires careful study in the aspect of performance techniques for these works, as a stable performance tradition for them has not yet been established. On the other hand, many performers avoid including such works in their repertoire precisely due to a lack of understanding. Therefore, the relevance of the research topic is determined by: – The insufficient level of research into the problems of modal organization in Chinese art songs by Chinese composers in connection with their performance realization; – The presence of “points of intersection” in the art song creativity of Chinese composers between two intonational systems – the equal-tempered tuning (12-TET), dominant in Western art music, and the acoustic system of 12 lü (十二律吕), which forms the basis of the modal structures of traditional Chinese music; – The justification of ways to adapt and “integrate” the pentatonic scale and the entire complex of national musical language into the tonal and atonal pitch systems of the modal-tonal thinking of leading 20th-century Chinese composers; – The demand for developing performance approaches to understanding the modal-tonal thinking of composers in 20th-century art songs and for adequately embodying their artistic conception and national specificity. The purpose of the research is to substantiate the interrelationship between the evolution of modal-tonal thinking among 20th-century Chinese composers and the performance embodiment of national traditions by singer-interpreters in art song. Scientific novelty of the obtained results. In this research, for the first time: – The influence of the evolution of composers' modal-tonal thinking on performance realization in the art songs of Zhu Jian'er, Ding Shande, Tan Xiaolin, Luo Zhongzhong, and Sang Tong is substantiated; – Translations of original teachings on harmony by Chinese theorists Zhu Jian'er, Sang Tong, and Ding Shande, as well as works embodying the specifics of the modal system of Chinese vocal music, are introduced into scholarly discourse; – The development of modal-tonal thinking among Chinese composers is traced in the aspect of the realization of national traditions by singer-interpreters in 20th-century art song through modern principles of pitch organization; – The paths of adapting the national modal system to traditional and modern Western European compositional techniques in the process of formation and development of 20th-century Chinese art song are summarized; – The features of embodying national performance traditions in the art song of leading 20th-century Chinese composers through various principles of pitch organization are defined; – the issues of the interaction of melody and poetic text, singing techniques, breathing, characteristics of the figurative content of songs', ensemble interaction between the soloist and accompaniment, etc. are analyzed. Received further development: – The study of the general picture of principles of pitch organization established to date in musical art; – The revelation of the artistic potential of the Chinese modal system in 20th-century art song.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Чжу Фендайцзяо. (2019). Становлення камерно-вокального стилю Чжу Цзяньєра: ранні твори. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. 52, 173–187.

- Чжу Фендайцзяо. (2019). Життєтворчість Чжу Цзяньєра: історіографія особистості композитора. Аспекти історичного музикознавства, 18, 190–212.
- Чжу Фендайцзяо. (2025). Принципи звуковисотної організації у камерно-вокальних творах Сан Тонга. Аспекти історичного музикознавства, 39, 276–298.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявська Маріанна Станіславівна
2. Marianna Chernyavska

Кваліфікація: к.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8379-5536

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лобода Лариса Миколаївна
2. Larysa Loboda

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5446-2380

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гіголаєва-Юрченко Вікторія Олександрівна

2. Viktoriya Gigolayeva-Yurchenko

Кваліфікація: к.мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8137-487X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жаркіх Тетяна Василівна

2. Tetiana Zharkikh

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8392-6578

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борисенко Марія Юріївна

2. Mariya Borysenko

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5690-3917

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гребенюк Наталія Євгеніївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гребенюк Наталія Євгеніївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Поліна Кордовська

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна